

**ЗАВДАННЯ II ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ІСТОРІЇ.
8-Й КЛАС. 2023-2024 навчальний рік.**

Термін виконання завдання – 120 хвилин

Загальна кількість балів – 70

ЗАВДАННЯ 1. Виконайте тестові завдання.

1.1. Адміністративно-територіальна одиниця в українських землях у складі Великого князівства Литовського та Корони Польської в XV–XVIII ст. – це:

а) «губернія»;	в) «князівство»;
б) «воєводство»;	г) «намісництво».

1.2. Про яку подію йдеться в уривку з історичного джерела?

«Ми, Сигізмунд Август, усім узагалі і кожному зокрема, кому відати належить, людям теперішнього часу і майбутніх часів оголошуємо даною грамотою таке: нам відомо, що всі чини королівства часто нагадували славної пам'яті батькові нашому Сигізмунду, королю польському, і просили його на сеймах і в інших випадках, щоб завершено було те з'єднання, або унія, Великого князівства Литовського з королівством Польським...»:

а) Берестецька унія, 1596 р.;	в) Люблінська унія, 1596 р.;
б) Люблінська унію, 1569 р.;	г) Кревська унія, 1569 р.

1.3. Про появу якого явища в театральному мистецтві йдеться в уривку з історичного джерела?

«У братських школах, академіях учні писали вірші, промови, а потім виголошували їх. Виконавці виходили на сцену й декламували текст, об'єднаний спільною темою. Шкільні вистави присвячувалися християнським святкам, впливовим особам, важливим подіям. Вистава тривала досить довго, тому глядачам давали перепочинок, пропонуючи їхній увазі в перервах між діями спектаклю театралізовані сценки народно-побутової тематики».

а) комедія;	в) прелюдія;
б) містерія;	г) інтермедія.

1.4. У якому рядку правильно перелічено племена східних слов'ян, що були предками сучасних українців:

- а) хорвати, сіверяни, поляни, радимичі, словени, дуліби;
б) деревляни, сіверяни, уличі, дреговичі, в'ятичі, тиверці, поляни;
в) поляни, волиняни, уличі, деревляни, сіверяни, тиверці, хорвати;
г) поляни, словени, тиверці, волиняни, сіверяни, дреговичі, в'ятичі.

1.5. Рік, коли Васко да Гама відкрив морський шлях в Індію?

а) 1486 р.;	в) 1496 р.;
б) 1492 р.;	г) 1498 р.

1.6. Хто був засновником Запорозької Січі, спорудивши укріплення на о. Мала Хортиця?

- а) князь Костянтин Острозький;
- б) Дмитро Вишневецький;
- в) Яків Острянин;
- г) Северин Наливайко.

1.7. Хто очолив у 1567 р. каральний похід до Нідерландів?

- а) Карл І;
- б) Філіп ІІ;
- в) герцог Альба;
- г) Моріц Оранський.

1.8. Назвіть рік видання «Острозької Біблії»:

- а) 1578 р.;
- б) 1581 р.;
- в) 1585 р.;
- г) 1595 р.

1.9. Які українські землі до підписання Люблінської унії входили до складу Великого князівства Литовського?

- а) Волинь, Київщина, Східне Поділля;
- б) Буковина, Східна Галичина, Закарпаття;
- в) Західна Буковина, Галичина, Західне Поділля;
- г) Київщина, Східне Поділля, Наддніпрянщина.

1.10. У ході Тридцятилітньої війни перемогу здобули:

- а) Франція, Швеція;
- б) Священна Римська імперія;
- в) Швеція, Данія;
- г) Франція, Данія.

Критерії оцінювання: за правильну відповідь – 1 бал. Всього – 10 балів.

ЗАВДАННЯ 2. Оберіть правильні відповіді:

Про Петра Могилу відомо, що він:

- а) Перший митрополит православної ієрархії, яку легалізував польський уряд;
- б) Засновник друкарні Києво-Печерського монастиря;
- в) Автор книги «Тератургіма» про Києво-Печерський монастир;
- г) Об'єднав ченців в один орден – василіанський, який опікувався просвітницькою діяльністю;
- д) Засновник Лаврської школи, яку незабаром об'єднав із Братською школою;
- е) Упорядкував і надрукував звід церковних служб і виклад порядку проведення треболитов та обрядів;
- є) Організатор та редактор Острозької Біблії.

Критерії оцінювання: за кожну правильну відповідь – 1 бал. Всього – 3 бали

ЗАВДАННЯ 3. Дайте визначення поняттям/термінам:

- а) «оксамитове» литовське проникнення –
- б) «хадж» –
- в) натуральне господарство –
- г) магнати –

Критерії оцінювання: за кожну правильну відповідь – 2 бали. Всього – 8 балів.

ЗАВДАННЯ 4. Встановіть відповідність між назвами творів видатних митців, художників, письменників і філософів епохи Відродження та їх творами.

- а) Мігель де Сервантес;
- б) Леонардо да Вінчі;
- в) Рембрандт ван Рейн;
- г) Еразм Роттердамський;
- д) Миколай Коперник.

- 1) «Дон Кіхот».
- 2) «Похвала глупоті».
- 3) «Мона Ліза», «Таємна вечеря», «Пані з горностаєм».
- 4) «Про обертання небесних сфер».
- 5) «Нічна варта», «Повернення блудного сина», «Автопортрет із Саскією на колінах».

Критерії оцінювання: за правильну відповідь – 1 бал. Всього – 5 балів.

ЗАВДАННЯ 5. Робота з картою.

Уважно розгляньте карту і дайте відповіді на запитання

5.1. У якій частині країни знаходилась більшість території під контролем гугенотів? (2 б.)

- а) південь; б) північ; в) захід; г) схід; д) острови у протоці Ла-Манш; е) центр.

5.2. В якому з міст, що позначені на мапі, відбулося підписання едикту 1598 р., який закінчив релігійні війни у країні? (2 б.)

- а) Авіньйон; б) Бордо; в) Вассі; г) Марсель; д) Париж; е) Нант.

5.3. Який із зображених на мапі регіонів був територіально розділений між Францією та Священною Римською Імперією? (2 б.)

а) Австрія; б) Бургундія; в) Наварра; г) Гієнь; д) Шампань; е) Пікардія.

5.4. Якій державі належав Авіньйон? (2 б.)

а) Франція; б) Італія; в) Річ Посполита; г) Сполучене Королівство; д) Папська держава.

Критерії оцінювання: за правильну відповідь – 2 бали. Всього – 8 балів.

ЗАВДАННЯ 6. Пояснити зміст крилатих висловів:

а) «Париж вартий меси»;

б) «Ось тобі бабусю, і Юріїв день»;

Критерії оцінювання: за правильну відповідь – 2 бали. Всього – 4 бали.

ЗАВДАННЯ 7. Історичні персоналії.

Розгляньте зображення діячів та дайте відповіді на запитання:

7.1. Який титул об'єднає всіх трьох правителів? (2 б.)

а) герцоги; б) князі; в) коронні гетьмани; г) королі; д) штатгальтери.

7.2. Протягом якого століття відбувалося правління усіх трьох правителів? (2 б.)

а) XV ст.; б) XVI ст.; в) XVII ст.; г) XVIII ст.; д) XIX ст.

7.3. Який з регіонів Європи НЕ знаходився під частковою владою жодного з політиків? (2 б.)

а) Іберійський півострів; б) Британські острови; в) Центральна Європа; г) Східна Європа.

7.4. Ідентифікуйте правителів за їхніми іменами при народженні (3 б.)

Лівий портрет

Центральний портрет

Правий портрет

а) Штефан Баторі

б) Франсуа де Валуа

в) Генрі Тюдор

7.5. Поєднайте правителів з тенденціями, що відбувалися в їхніх країнах (3 б.)

1. Абсолютизм

а) Штефан Баторі

2. Боротьба з обгороджуванням
3. Шляхетська демократія

- б) Франсуа де Валуа
- в) Генрі Тюдор

Завдання оцінюється у 12 балів.

Наступне завдання оцінюватиметься дотримання таких критеріїв:

- відповідність змісту викладу умові завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю);
- знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; джерелознавства – від 0 до 3 балів;
- з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів; – логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів;
- наявність висновків – від 0 до 3 балів; – виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів;
- дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

ЗАВДАННЯ 8. Як сприймалися ідеї Відродження в Українських землях?

Який на вашу думку, досвід могли б запозичити сучасні громадяни України з діяльності православних братств XVI по XVII століть?

Завдання оцінюється у 20 балів.